

Maria Vidberg

UPPFATTNINGAR OM ORTNAMN I EN TVÅSPRÅKIG MILJÖ

Summary

With this present study, I wish to point out Swedish-speaking name users' opinions towards street names in the bilingual city of Helsinki. Despite the fact that street names are planned both in Finnish and in Swedish, Finnish names are used also in Swedish contexts. I will, based on focus group interviews, show how name users discuss which Finnish and which Swedish names they prefer to use in Swedish context. In some cases the name users discuss specific names, in others name usage in general. Contributing factors to the fact that names are sometimes preferred in one language, sometimes in another, are the name's aesthetics (i.e. the name's connotation is negative in Swedish and therefore it is used in Finnish), the name's form (i.e. the name can be considered to be too long in Swedish, which means that you choose the shorter name form in Finnish). I also show how the Finnish and Swedish names may be used in parallel in a Swedish context where the focus is not on what language a name is used in but on the names in themselves.

1. Inledning och bakgrund

I denna studie diskuterar jag hur svenskspråkiga namnbrukare i Helsingfors förhåller sig till officiella ortnamn i staden och hur den tvåspråkiga miljön avspeglas i det de säger om namnen. Åsikter om olika typer av ortnamn har studerats också tidigare inom namnforskningen, såväl i Finland (se t.ex. Aalto 2002, Ainiala 2004, 2010 och 2016, Koistinen 2008, Mantila 2012, Päres-Schulman 2005 och Yli-Kojola 2005) som i övriga Norden (se t.ex. Berezkina 2013, Helleland 2012, Johansson 2007 och Pedersen 2012). Det gemensamma för studierna är att det i huvudsak är namnen på ett språk som studerats trots att en del av studierna är gjorda i tvåspråkiga miljöer. Också inom andra discipliner har åsikter om namn studerats och exempelvis inom geografin har man studerat både åsikter om själva namnen och om orterna bakom dem (se t.ex. Kostanski 2009). Jag vill med mitt fokus på det tvåspråkiga namnlandskapet ge ett nytt perspektiv på temat.

1.1 Material och metod

Jag utgår från ett primärmaterial som består av fokusgruppintervjuer gjorda i Helsingfors åren 2006–2010 och jag närmar mig dem ur socioonomastiska och folkonomastiska synvinklar. Intervjuerna är sju till antalet med totalt 24 informanter i åldrarna 23–72 år. Grupperna sattes samman så att jag kontaktade en eller två potentiella informanter först, som sedan hjälpte till att samla ihop övriga informanter. I två av intervjuerna har familjemedlemmar, som först inte varit vidtalade, också deltagit spontant. Alla informanterna kände inte alltid alla andra i gruppen, men alla kände (till) åtminstone någon av de övriga informanterna före intervjun. Intervjuerna är gjorda i stadsdelarna Berghäll, Rödbergen och Tölö, men i och med att informanterna bott i övriga stadsdelar och rör sig i olika delar av staden, ligger fokus inte på de specifika stadsdelarna, utan på namnen i staden mer generellt. Också namn utanför stadens gränser förekommer ibland i diskussionerna, på informanternas initiativ (se exempel (5)). Drygt hälften av informanterna är födda helsingforsare, knappt hälften inflyttade. När det varit möjligt, har jag försökt hitta informanter som har bott olika lång tid i Helsingfors och som är i olika åldrar. Det finns både män och kvinnor bland informanterna. Informanterna har svenska som modersmål. Dock utgör Heikki, som är en av de informanter som deltog spontant, ett undantag eftersom hans modersmål är finska. Han pratar ändå en ledig, flytande svenska och deltar i intervjun på svenska. En annan informant, som språkligt sett avviker något från de övriga, är Markus, som också deltog spontant i en av intervjuerna och som är född i Sverige. Hans modersmål är svenska och han menar att han inte kan finska särskilt bra. Huruvida de övriga informanterna ser sig som enspråkigt svenska eller tvåspråkiga (svenska + finska), har jag inga säkra uppgifter om men de har ställt upp när jag sagt att jag söker svenskspråkiga personer att intervjua. För sammanhanget spelar det ändå ingen roll. Jag hänvisar till informanterna med täcknamn i studien, för att anonymisera dem. (För detaljerad information kring informanterna, se Vidberg 2016.)

Diskussionerna tog avstamp i ett frågeformulär (se Vidberg 2016 för detaljerad information) som jag som intervjuledare utgick från, men som inte styrde informanterna så länge diskussionen löpte. Ett centralt tema i flera av intervjuerna är bruket av finska namn i svenska kontexter. Trots att största delen av namnen som används är svenska, diskuterar informanterna sin relation till finska namn och till bruket av finska namn i svenskan livligt.¹ Särskilt i en av intervjuerna (den intervju där Kim, Nina, Johanna,

¹ I Vidberg 2009 (s. 56–57) redogör jag för sex informanters andel och antal av finska namn i bruk i svenska kontexter och jag har räknat förekomsten såväl hos informanter som rapporterar att de använder få finska namn som hos informanter som uppger att de

Patrik och Markus deltar, jfr exemplen (2), (3) och (5) nedan) är diskussionen kring, och användningen av, finska namn särskilt livlig och exemplen i den här studien härstammar till stor del från denna intervju. Jag återger exemplen ur intervjuerna som transkriptioner. Transkriptionerna är ordagranna grovtranskriptioner där jag anger pauser och samtidigt pågående tal och skratt när sådant förekommer. Ortografin följer skriftspråkets normer medan syntaxen är talspråklig. Versaler använder jag enbart i ortnamn, skiljetecken överhuvudtaget inte. (Jfr olika nivåer av transkriptioner hos Wibeck 2010 s. 94–95; min transkription ligger mellan nivå 1 som är detaljerad och nivå 2 som är ordagrann.)

Jag använder mig av fokusgruppintervjuer som metod och strävar efter att hålla intervjuerna som fria diskussioner. När någon av de frågor jag ställer leder till diskussion mellan informanterna, håller jag mig i bakgrunden så att informanterna kan diskutera så fritt som möjligt. (Om fokusgruppintervjuer som metod, se t.ex. Wibeck 2010 eller Ruusuvoori & Tiittula 2005.)

Jag har också ett material som består av exempel excerperade ur dagstidningar och från webben, se exempel (4). Excerperingen inledde jag efter att ha iakttagit att finska inslag av samma typ som förekommer i intervjuerna också gick att finna i exempelvis dagstidningar och på myndigheters och företags webbplatser, men också i mer personligt hållna bloggtexter. Denna materialsamling stöder fokusgruppmaterial och jag plockar vid behov exempel också ur den. Dessa exempel återger jag som i originalet (alltså så att jag exempelvis inte rättat eventuella skrivfel) och hänvisar till dem genom att ange ur vilken tidning eller från vilken webbplats de excerperats tillsammans med tidningarnas utgivningsdatum och datum för excerpering på webben.

1.2 Metaspråklighet

Mitt intervjumaterial är i sin helhet metaspråkligt till sin karaktär i och med insamlingsmetoden. Jag vill ändå hävda att det går att göra en indelning av det i metaspråkligt namnbruk och faktiskt namnbruk, där namn inte diskuteras utan används spontant (se Vidberg 2009, jfr också Ainiala & Lappalainen 2010 och Ainiala & Halonen 2011). Det här betyder att jag i materialet kan skilja på sekvenser där informanterna *pratar om* namn och sekvenser där de *använder* namn.

ofta använder finska namn. Andelen finska namn som förekommer i intervjuerna varierar hos dessa informanter mellan 2,4 och 19,0 procent när både faktiska och metaspråkliga förekomster inkluderas; utesluts metaspråkliga förekomster rör sig siffrorna mellan 0,3 och 4,8 procent.

Det metaspråkliga materialet delar jag in i *explicit* och *implicit metaspråklighet*. Som *explicit metaspråklighet* räknar jag dels sekvenser som ”*Karhupuisto* säger jag alltid” (...) ”jag säger alltid *Björnparken*” (intervjumaterialet, Mikaela och Kristian) där enskilda namn kommenteras, dels sekvenser som ”jag använder ganska mycket finska namn” (intervjumaterialet, Annika), där namnbruket generellt kommenteras. Till *implicit metaspråklighet* hör i sin tur sekvenser av parallellt bruk av namn som ”från *N- Narinkka* eller *Narinken* för att det är” (intervjumaterialet, Jessica), där såväl ett svenskt som också ett finskt namn används i samma sekvens.²

I den här studien fokuserar jag på de explicit metaspråkliga sekvenserna i materialet. Mitt syfte är att lyfta fram informanternas förhållande till namn och namnbruk. Eftersom jag är särskilt intresserad av hur informanterna förhåller sig till namnen på de två språken har jag fokuserat på sekvenser där någon form av markering gentemot ett namn i sig eller bruket av det förekommer. Jag vill alltså lyfta fram exempel där namn diskuteras och där informanterna markerar att de är medvetna om att de använder eller diskuterar ett namn.

Inom folkonomastiken görs en distinktion mellan *metaspråk 1*, dvs. kommentarer kring enskilda namn och namnelement och *metaspråk 2*, dvs. kommentarer kring namnbruk och namnbrukare (se Ainiala 2016 s. 106). Denna indelning låter sig tillämpas på de explicit metaspråkliga exemplen i mitt material. Inom metaspråk 1 kan åsikterna ge uttryck för huruvida namn(element) ses som vackra eller fula, autentiska eller konstgjorda eller genomskinliga/ogenomskinliga medan de i metaspråk 2 kan spegla huruvida namnbruket är praktiskt eller opraktiskt (Ainiala 2016 s. 108). Bakom metaspråk 1 ligger estetiska orsaker och bakom metaspråk 2 mer pragmatiska orsaker (Ainiala 2016 s. 117). Denna indelning fungerar i min studie främst som ett kategoriseringsverktyg för att peka på huruvida namnbrukarna kommenterar enskilda namn eller namnbruket som helhet.

² Med faktiskt namnbruk avser jag exempel där finska eller svenska namn används i en svensk kontext utan metaspråkliga kommentarer, som i sekvensen ”eftersom vi varit till *Salmisaari* och klättrat ...” (excerperat material, bloggen Muffin around 4.1.2012) där det finska namnet *Salmisaari*, inte det svenska *Sundholmen*, används i den svenska kontexten. Också bruk av hybridnamn (för diskussion, se Vidberg 2014) hör till faktiskt namnbruk. I exemplet ”vid *Mäkelägatan* och *Tavastgatan*” (excerperat material, Helsingfors stadsbiblioteks webbplats 8.8.2012) representerar *Mäkelägatan* ett exempel på ett hybridnamn som saknar motsvarighet i de officiellt fastställda formerna för gatan, jfr fi. *Mäkelänkatu*, sv. *Backasgatan*.

2. Det tvåspråkiga namnlandskapet i Helsingfors

Helsingfors är en officiellt tvåspråkig stad där befolkningen är övervägande finsk. Av stadens drygt 612 000 invånare har 5,9 procent svenska som modersmål (Statistik om Helsingfors 2014 s. 6). Många svenskspråkiga helsingforsare behärskar finska mycket nära modersmålsnivå och för en del är svenskan endast ett hemspråk i och med att de i arbetslivet är i kontakt med och omges av finskspråkiga och finskan (jfr Tandefelt 2003 s. 190).

Ortnamnen i staden är officiellt fastställda på både finska och svenska (se t.ex. Lehtikoinen 1999) vilket gör att namnlandskapet, vad beträffar de namn som faller inom ramarna för den kommunala namnplaneringen, är tvåspråkigt. På gatskyltarna står namnen på bägge språken och på kartor över staden redovisas namnen på båda språken i den mån det finns utrymme för det. Om utrymmet är begränsat är det naturligt att majoritetsspråket, alltså finskan, får företräde på kartan (jfr Vidberg 2009 s. 45). I studien ligger särskilt fokus på gatunamn; i termen *gatunamn* inkluderar jag utöver namn på gator också stadsdelsnamn samt namn på parker och torg (jfr t.ex. Johansson 2007 s. 27).

Trots att jag speciellt vill lyfta fram namnbrukares syn på ortnamn i ett tvåspråkigt namnlandskap inleder jag med ett enspråkigt exempel för att visa hur det kunde se ut i ett enspråkigt landskap. Exemplet är visserligen helsingforsiskt, och alltså plockat ur ett tvåspråkigt namnlandskap, men i och med att diskussionen sker enbart på ett språk (svenska) och ortnamn används och diskuteras enbart på ett språk (också svenska), illustrerar utdraget hur situationen i en enspråkig namnmiljö kan se ut. I exempel (1) diskuterar informanterna Jessica och Heidi namnen *Tölö*³, *Böle*, *Eira* och *Ulrikasborg* med fokus på namnen *Böle* och *Tölö*.

(1) Trevligare rykte om dom inte hette **Böle** eller **Tölö** (intervjumaterialet, Jessica och Heidi)

- 01 Heidi: jag tycker kanske (...) att många (.) skulle då ha
 02 kanske (.) trevligare rykten om dom inte skulle heta
 03 **Böle** eller ((skrattar till)) **Tölö** eller [(ohb)]
 04 Jessica: [jå men]
 05 att men att ändå liksom det att dom har speciella
 06 namn
 07 Heidi: mm
 08 Jessica: så gör nog liksom dom igenkännbara (.) att folk som
 09 kommer ihåg till exempel **Tölö** eller sedan liksom (.)

³ Stadsdelarna *Främre Tölö* (fi. *Etu-Töölö*) och *Bortre Tölö* (fi. *Taka-Töölö*) går ofta under det gemensamma namnet *Tölö*. Uttalet av det svenska *Tölö* och finska *Töölö* sammanfaller, och utgående från enbart uttalet av namnet kan jag inte med säkerhet veta huruvida informanterna använder det finska eller svenska namnet. Intervjukontexten gör det ändå klart att informanterna här använder det svenska namnet.

- 10 öh (.) **Eira** eller någonting liksom annat (.) eller
 11 Heidi: ja **Ulrikasborg** det har kanske lite
 12 Jessica: **Ullis**
 13 Heidi: ja (.) att det är kanske lite så där att att det
 14 skulle inte kanske vara så fint om det skulle heta
 15 **Böle**
 16 Jessica: nä men det berättar
 17 Int.: mm
 18 Jessica: ju också någonting om nog
 19 Heidi: ja
 20 Jessica: den där stadsdelen

Heidi menar på raderna 1–3 att stadsdelarna Tölö och Böle skulle ha bättre rykte om sig om de hade andra namn än just dessa.⁴ På raderna 11 samt 13–15 säger hon att *Ulrikasborg* i sin tur inte skulle ”vara så fint” om det hette *Böle*. Jessica är av den åsikten (raderna 4–6, 8–10, 16, 18 och 20) att namnen *Tölö* och *Böle* trots allt är speciella och lätta att känna igen samt säger någonting om stadsdelarna. Det här visar hur namnen i sig anses innehålla element som motsvarar namnbrukarnas uppfattningar om de stadsdelar namnen hör ihop med.

Exempel (1) är en sekvens som utspelar sig i en tvåspråkig miljö, men som lika gärna kunde utspela sig i en enspråkig kontext i och med att enbart ett språk används. Exempel (2) är däremot en diskussion som enbart kan förekomma i en namnmiljö med namn på två språk, i det här fallet finska och svenska. Här diskuteras relationen mellan fästningen *Sveaborgs* nuvarande finska namn *Suomenlinna* samt den äldre formen *Viapori*.

(2) Irriteras av namnet *Suomenlinna* (intervjumaterialet, Johanna, Kim, Nina och Patrik)

- 01 Patrik: jag kan ju störa mig helt vansinnigt på **Suomenlinna**
 02 Kim: ((skrattar till))
 03 Johanna: ja
 04 Patrik: det heter faktiskt **Sveaborg**
 05 Nina: ja ((skrattande))
 06 Patrik: det är helt [det är helt]
 07 Nina: [det är helt]
 08 Patrik: exakt exakta [motsatsen]
 09 Nina: [upp och ner] ((skrattar till))
 10 Int.: mm
 11 Patrik: av vad av
 12 Johanna: ja
 13 Patrik: ((ohb)) **Sveaborg** (.) hur fan får man det till
 14 Johanna: [**Suomen-**]
 15 Patrik: [**Finlands**](.)**borg**
 16 Int.: ((skrattar till))
 17 Johanna: ja ((skrattar till))
 18 Patrik: nej ((skratt)) (.) jag tycker ändå att finska (.)

⁴ Att detta gäller mer generellt än bara dessa två stadsdelar framgår av ordvalet *många* på rad 1 (jfr Eskelinen 2008 s. 82–87).

- 19 **Viapori** var liksom ett bra namn
 20 Johanna: [ja det stämmer faktiskt]
 21 Kim: [ja det var ett bra namn]
 22 Patrik: liksom det var ett helt okej namn men det var just
 23 där
 24 Johanna: ja
 25 Patrik: under (.) befäkningsivern så var det ju
 26 Johanna: ja
 27 Patrik: det skulle med våld hittas ett någonting som (.)
 28 finskt ((ohb))
 29 Nina: ((skrattar till))
 30 Patrik: så att man inte ska ha (.) så att man tar bort alla
 31 spår av att **Sverige** har haft någonting med
 32 Kim: ((skrattar till))
 33 Patrik: ((ohb))
 34 Johanna: ja (.) besudlat
 35 Kim: ja det är vi som har byggt det här
 36 Patrik: ja

På rad 1 säger Patrik att han irriteras av det finska namnet *Suomenlinna*. På raderna 4, 6 och 8 betonar han att fästningen heter *Sveaborg* och menar att det finska *Suomenlinna* ('*Finlands borg*') är "exakta motsatsen" till det svenska namnet. På raderna 13 och 15 fortsätter han att förundra sig över den finska motsvarigheten. På raderna 18 och 19 menar han att det tidigare finska namnet *Viapori* var ett bra namn och får på raderna 20 och 21 medhåll av Johanna och Kim. Det framkommer inte explicit om informanterna känner till ursprunget för *Viapori*⁵ men det är inte avgörande för resonemanget. På raderna 25, 27–28 och 30–31 analyserar Patrik uppkomsten av det nuvarande finska namnet och menar att det antagligen kom till under det han refererar till som "befäkningsivern" när många ursprungligen svenska namn i Helsingfors "med våld" skulle få finska motsvarigheter (jfr Helsingfors gatunamn 1). Fästningen fick det finska namnet *Suomenlinna* år 1918 i samband med Finlands självständighet (Paikkala 2007 s. 429). Av sekvensen framgår vilket engagemang namnet väcker i och med att informanterna starkt markerar sina synpunkter gentemot det nuvarande finska namnet, dess ursprung och dess betydelse i relation till det svenska namnet. Informanterna analyserar också orsaken till att *Viapori* byttes ut mot *Suomenlinna* ("ta bort alla spår", rad 30–31 och "besudlat", rad 34). De säger däremot inte huruvida de använder namnet i finska kontexter eller inte. När Patrik på rad 4 säger att befästningen "faktiskt" heter *Sveaborg* framgår det inte heller av sammanhanget huruvida han menar att det finns namnbrukare som i svenska kontexter talar om *Suomenlinna* eller om han tycker att fästningen inte borde ha något finskt namn överhuvudtaget.

⁵ Fonetisk anpassning av det svenska namnet *Sveaborg* (Paikkala 2007 s. 429).

Exemplen (1) och (2) illustrerar hur namnbrukares förhållningssätt till namn kan se ut dels i en enspråkig miljö, dels i en tvåspråkig. I fortsättningen lyfter jag fram exempel som specifikt placerar sig i en tvåspråkig miljö.

2.1 Ett svenskt namn väljs bort

I detta avsnitt lyfter jag fram exempel där informanterna ger uttryck för hur de medvetet väljer bort ett svenskt namn i sitt svenska namnbruk. I exemplen (3) och (4) illustreras detta genom sekvenser där de svenska namnen uppfattas som för positiva och i exempel (5) uppfattas det svenska namnet som motbjudande.

I exempel (3) diskuteras det finska namnet *Merihaka* (sv. *Havshagen*; *hav* 'meri', *hage* 'haka'), ett område i stadsdelen Sörnäs byggt på 1970- och 1980-talen och känt för att bestå av betong.

(3) *Merihaka* är ett namn jag inte kan säga på svenska (intervjumaterialet, Johanna, Kim, Markus, Nina och Patrik)

01 Nina: **Merihaka** (...) är ett annat namn som jag inte kan
 02 säga på svenska
 03 Johanna: nä jag tänkte på det tidigare när jag sa
 04 [**Havshagen**]
 05 Int.: [jå det där är] det där är (.) konstigt för det
 06 där är ett namn som jätteofta förekommer på finska
 07 har jag märkt
 08 Johanna: ja
 09 Int.: just
 10 Markus: [ja jag har nog aldrig hört det på svenska faktiskt]
 11 Kim: [är det det att det är nytt är det det liksom]
 12 att det är nytt och sedan är det liksom (.) hör man
 13 det i tidningar och radio och var som helst så blir
 14 det liksom det där finska blir så mycket vanligare
 15 Johanna: ja (.)
 16 Kim: kanske
 17 Markus: men jag tycker är det lättare att säga så vad fan
 18 Nina: mm
 19 Markus: skit samma
 20 Int.: mm
 21 Patrik: men det ser nog mer ut som **Merihaka** än **Havshagen**
 22 Johanna: jå
 23 ((skratt))
 24 Kim: jå **Havshagen**
 25 Nina: ((skrattar))
 26 Kim: det låter lite för
 27 Johanna: jå
 28 Kim: idylliskt
 29 ((skratt))
 30 Patrik: jå det ser ju liksom inte ut som
 31 [**Havshagen**]

- 32 Johanna: [det är sant faktiskt]
 33 Int.: **Havshagen** ((skrattar till))
 34 Johanna: nä ((skrattar till))
 35 Patrik: det ser ut som **Merihaka**
 36 Int.: ((skrattar till))
 37 Johanna: ja
 38 Nina: mm

Nina säger på raderna 1 och 2 att hon inte använder Merihakas svenska motsvarighet *Havshagen* och får på rad 3–4 medhåll av Johanna som refererar till att hon tidigare i intervjun använde namnet *Havshagen*⁶. Det hon eventuellt avser är att hon påverkats av intervjuens kontext och därmed använt det svenska namnet i stället för det finska. På raderna 5–7 påpekar jag själv att just *Merihaka* är ett namn som återkommer i intervjuerna (det förekommer i antingen faktiskt eller metaspråkligt bruk även hos Annika, Heikki, Ulla och Viola). Markus konstaterar på rad 10 att han aldrig hört namnet på svenska och Kim spekulerar på raderna 11–14 kring huruvida det kan bero på att området, som är byggt på 1970- och 1980-talen, är så nytt att enbart det finska namnet etablerat sig och att det utöver det förekommer i tidningar och radio (jfr Vidberg 2009 s. 58). Markus menar vidare på rad 17 att det finska *Merihaka* är lättare att uttala än det svenska *Havshagen*, vilket är intressant med tanke på att han kommer från Sverige och tidigare i intervjun rapporterat att han inte behärskar finska särskilt väl. På raderna 17 och 19 konstaterar han ”så vad fan skit samma” och berättigar bruket av det finska namnet med avseende på att namnets identifierande funktion uppfylls även när han använder det finska namnet i en svensk kontext (jfr Vidberg 2014 s. 143). Det här tyder på att namnet för honom inte har en identitetsskapande roll; bruket av det svenska namnet är inte heller någon principalsak för honom, utan i stället kan bruket av det finska namnet vara ett sätt att smälta in. På rad 21 slår Patrik fast att området mer ser ut som *Merihaka* än *Havshagen*. Informanterna säger inget explicit om vad det är som får dem att uppfatta namnet som ”för idylliskt” men områdets prägel av betong kan vara orsaken.

Stadsdelsnamnet *Kallio* (sv. *Berghäll*) i exempel (4) är ett annat namn som en del namnbrukare föredrar att använda på finska. Exemplet är hämtat i en blogg och ingår i det excerperade materialet.

⁶ Kim: och du kan köra bilen ner i den där (.) parkeringsgrottan liksom
 Nina: mm
 Kim: och det är liksom bra sedan
 Johanna: som **Havshagen**
 Kim: ja ((skratt))
 Intervjuaren: men där har man åtminstone fin utsikt
 Johanna: ja det är sant

(4) Namnet *Berghäll* för mysigt (excerperat material, Chillin, its-alive. ratata.fi, 13.11.2010)

01 Jag hade lite fördomar mot stadsdelen **Kallio** innan gårdagens
 02 pubcrawl i **Kronohagen/Kallio**. Jag föredrar förresten att säga
 03 **Kallio** framom **Berghäll**, **Berghäll** låter lite för mysigt. För det
 04 första får jag underliga blickar av min aningen mer Helsingfors-
 05 erfarna syster ifall jag antyder att jag vistats där, för det
 06 andra känner jag totalt tre personer som fått på käften i
 07 Helsingfors. Samtliga i **Kallio**. Egentligen var det inte så illa
 08 som jag väntat mig. Visst visade **Kallio** sin beskärda del av
 09 kvartersfyllon, höga krogbesökare och hurrihatare⁷, men all things
 10 considered blev det en kul kväll.

På raderna 1 och 2 refererar skribenten till en pubbrunda i stadsdelarna Berghäll och Kronohagen; till Berghäll med dess finska namn *Kallio* (*kallio* 'klippa', 'berg', 'häll'), till Kronohagen med dess svenska namn. På raderna 2–7 blir kontexten metaspråklig i och med att skribenten väljer att kommentera bruket av det finska *Kallio* med att det svenska namnet är "lite för mysigt" (rad 3), men säger inte explicit varför. Det kan hänga ihop med skribentens egna fördomar gentemot stadsdelen (rad 1) som delvis bekräftas i och med de människor hen möter ("kvartersfyllon, höga krogbesökare och hurrihatare" på raderna 8–9 samt i systemens "underliga blickar" och människor som råkat i slagsmål just i den stadsdelen på raderna 3–7), och som hen eventuellt menar att man lättare hittar i Kallio än i Berghäll. På rad 7 använder skribenten igen det finska *Kallio* och sekvensen återgår till faktiskt namnbruk.

I exempel (5) diskuteras namnen *Kervo*⁸ och *Kerava* och informanterna är överens om att de föredrar att använda det finska namnet och Johanna påpekar att det är ett av få namn hon använder på finska. Strax innan denna sekvens har jag som intervjuare fört in diskussionen på bruket av finska namn i svenskan och frågat vilken inställning informanterna har till detta. Johanna deltar inte särskilt aktivt i diskussionen men håller med de andra informanterna om att det kan kännas onödigt att svenskspråkiga använder finska namn.

(5) Namnet *Kervo* låter illa (intervjumaterialet, Johanna, Kim, Nina och Patrik)

01 Johanna: det känns inte naturligt faktiskt alls [[att använda
 02 finska namn]] (...)
 03 Johanna: ja förutom **Kerava**
 04 Kim: **Ker** -jä
 05 Nina: ja

⁷ *Hurri* är en nedsättande finsk benämning för finlandssvenskar (af Hällström-Reijonen & Reuter 2008 s. 74).

⁸ *Kervo* är en kommun som ligger 30 km norr om Helsingfors.

06 Patrik: **Kervo** låter för jävligt
 07 Johanna: jå

På raderna 1 och 3 säger Johanna att det inte känns naturligt att använda finska namn men menar att namnet *Kerava* (sv. *Kervo*) utgör ett undantag. På rad 4 uttalar Kim den första delen av namnet – att det är det svenska namnet han inlett framgår av uttalet⁹ – men avbryter sig. På rad 6 säger Patrik att han tycker att det svenska namnet *Kervo* ”låter för jävligt” och Johanna håller med om det på rad 7.

I dessa exempel väljer informanterna bort svenska namn i bruket till förmån för finska. I följande avsnitt lyfter jag fram exempel på finska namn som väljs bort till förmån för svenska.

2.2 Ett finskt namn väljs bort

I exempel (6) lyfter informanterna fram namnet *Yrjönkatu* (sv. *Georgsgatan*). I intervjun diskuteras *Yrjönkatu* strax före *Kervo* och kontexten är alltså den samma.

(6) Jag skulle aldrig säga *Yrjönkatu* (intervjumaterialet, Patrik och Johanna)

01 Patrik: alltså om jag skulle (.) så här med (.) med
 02 svenskspråkiga
 03 Int.: mm
 04 Patrik: jag skulle ju aldrig säga **Yrjönkatu**
 05 Johanna: nä
 06 ((skratt))
 07 Patrik: aldrig i livet
 08 ((skratt))
 09 Johanna: faktiskt inte

På raderna 1 och 4 säger Patrik att han inte skulle använda det finska namnet *Yrjönkatu* på svenska, på rad 5 håller Johanna med om det och de övriga informanterna skrattar (rad 6). Patrik upprepar sitt avståndstagande till namnet på rad 7 genom att säga ”aldrig i livet”, vilket åtföljs av skratt på rad 8 och Johannas kommentar ”faktiskt inte” på rad 9, som anger att hon håller med honom. Informanterna kommenterar inte huruvida de har något emot det finska namnet i sig¹⁰, utan enbart att det är otänkbart för dem att använda det i svenskan.

⁹ Uttalet på rad 4 är /tjær-/ och på rad 6 /'tjær/vå/, i enlighet med standardsvenskt uttal. Det lokala uttalet för *Kervo* är /'kær/vå/ (Huldén 2001 s. 356). Det finska namnet uttalas kortstavigt som /'kerava/.

¹⁰ *Yrjö* har också den appellativiska betydelsen ’kräks’, ’spya’.

Exempel (7) är också ett utdrag ur en sekvens där jag frågat informanterna om deras bruk av finska och svenska namn. De rapporterar enhälligt att de använder i första hand svenska namn.

(7) Det vore konstigt att tala om *Hämeentie* (intervjumaterialet, Kristian och Mikaela)

01 Kristian: det skulle vara helt konstigt att tala om (.)
 02 **Hämeentie** till exempel
 03 Int.: mm
 04 Kristian: mitt i allt ((skrattar till))
 05 Int.: ja
 06 Mikaela: det skulle det (.) ja

På raderna 1, 2 och 4 säger Kristian att det vore konstigt att säga *Hämeentie* (sv. *Tavastvägen*) i ett samtal på svenska och får på rad 6 medhåll av Mikaela. Informanterna säger inte explicit varför de upplever bruket av detta finska namn i en svensk kontext som främmande men lite senare menar Kristian att det hör ihop med att det finns etablerade namn på bägge språken.

Det gemensamma för de exempel jag diskuterat hittills är att namnen som används är svenska och att finska namn, i den mån de förekommer, är föremål för diskussion. För de finska namnens del är diskussionen metaspråklig, dvs. informanterna pratar *om* namnen men använder dem inte för att hänvisa till orten i fråga. I de exempel jag analyserar i följande avsnitt är utgångsläget ett annat; här används nämligen både finska och svenska namn.

2.3 Namn används på bägge språken utan explicit markering

I detta avsnitt lyfter jag fram ett exempel där finska och svenska namn används parallellt i ett samtal utan att det explicit fästs vikt vid vilket språk namnen används på utan snarare vid namnens form och ursprung. Namnen i fråga är alltså det primära fokuset medan språkvalet är sekundärt. Kommunikationen fungerar och inga problem med förståelse uppstår mellan informanterna. I exempel (8) svarar informanterna på min fråga huruvida det finns gator de inte skulle vilja bo vid på grund av namnet och de namn som då nämns är *Skinnbyxvägen* på rad 12 och *Pällipolku*¹¹ (sv. *Pällistigen*) på rad 16. Medan Annika nämner *Skinnbyxvägen* på svenska nämner Erik *Pällipolku* på finska.

¹¹ På finska eg. *Pällinpolku* (Helsingfors gatunamn 1971 s. 209).

(8) Vi bodde nära *Pällipolku* (intervjumaterialet, Annika och Erik)

- 01 Int.: finns det någon någon gata till exempel i er närhet
 02 som inte ni skulle vilja bo på för att
 03 Annika: ((skrattar till))
 04 Int.: namnet för att ni inte tycker om namnet
 05 Annika: ja ((skrattande))
 06 Int.: eller är det en helt absurd fråga
 07 Annika: nä alltså nä det är inte en absurd
 08 Int.: nä
 09 Annika: fråga för jag har bott på **Österviksgatan** ((skrattar
 10 till)) på **Drumsö** och jag var mycket mycket
 11 ((skrattar till)) tacksam över att vi inte bodde på
 12 **Skinnbyxvägen** ((skrattar))
 13 Int.: ((skrattar till))
 14 Annika: som barn alltså
 15 Int.: ja
 16 Erik: vi hade också en **Pällipolku** i närheten av
 17 Annika: ((skrattar till))
 18 Erik: mina föräldrar i **Botby**
 19 Int.: okej vad är vad är pälli ((skrattande))
 20 Erik: pälli alltså det är en (.) vad heter det tånt
 21 Int.: okej ((skrattar till)) vad hette den på (.) svenska
 22 då
 23 Erik: det jag tror det är **Pällistigen**

Annika besvarar min fråga (raderna 1, 2 och 4) med ett skratt (raderna 3 och 5) och när jag (rad 6) undrar om frågan är absurd svarar hon (rad 7) att den inte är det och fortsätter (raderna 9, 10, 11, 12 och 14) med att hon som barn var oerhört glad över att hon inte bodde på en gata med namnet *Skinnbyxvägen*¹². Hennes omedelbara reaktion visar att hon tänkt på namnet *Skinnbyxvägen* också tidigare. Formuleringen ”som barn alltså” (rad 14) pekar eventuellt på politisk korrekthet; att hon försvarar sig med ungdomlig dumhet eftersom hon tycker att hon egentligen inte kan döma ut en gata enligt dess namn. På rad 16 berättar Erik att hans barndomshem låg nära en gata med namnet *Pällipolku* och kontexten låter förstå att han som barn inte hade velat bo vid gatan. På rad 19 blir diskussionen metaspråklig i och med att jag som intervjuare frågar vilken betydelse förleden *pälli-* i namnet har, för att få Erik att själv ge betydelsen, som han menar är ’tånt’¹³. På rad 21–22 frågar jag om gatans svenska namn och på rad 23 menar Erik att det är *Pällistigen*. Gatans svenska motsvarighet *Pällistigen*¹⁴ pekar på att förleden är ett proprium och inte ett appellativ eftersom det överförts oöversatt i det

¹² *Skinnbyxvägen* har namngetts efter grundet *Skinnbyxorna* i närheten (Helsingfors gatunamn 1971 s. 162).

¹³ Med betydelsen ’dum’, ett lån ur finsk slang (Cantell, Lehti-Eklund, Nyholm och Salokivi 1989 s. 69).

¹⁴ Gatunamnet *Pällistigen* hör till namnkategorin ”ortnamn i östra Finland”, *Pälli* är en sluss i Saima kanal. (Se Helsingfors gatunamn 1971 s. 209.)

svenska namnet (jfr Helsingfors gatunamn 1971 s. 72–74). Namnets bakgrund är dock inte central för informantens upplevelse av det.

Jag har nu lyft fram hur namn på de två språken väljs bort, liksom också hur namn på de två språken används parallellt. I följande avsnitt diskuterar jag orsakerna bakom namnvalen ur olika perspektiv.

3. Diskussion

Som jag visat i analysen ovan uttrycker informanterna åsikter för och emot såväl finska som svenska namn och ibland väljer de bort ett namn på det ena språket till förmån för ett namn på det andra språket. En granskning av exemplen utgående från distinktionen mellan kommentarer kring enskilda namn och namnelement samt kommentarer kring namnbruk och namnbrukare (jfr *metaspråk 1* och *2* i Ainiala 2016) för att se huruvida informanternas åsikter riktar sig mot enskilda namn(element) eller mot bruket av namn visar att det i exemplen (1) *Tölö* och *Böle*, (2) *Suomenlinna* och (5) *Kervo* handlar om uppfattningar om enskilda namn medan det i exemplen (6) *Yrjönkatu* och (7) *Hämeentie* snarare handlar om uppfattningar kring namnbruket. Det går dock inte alltid att dra en klar gräns mellan dessa kategorier, som exempel (3) *Merihaka* och (4) *Berghäll* visar (jfr Ainiala 2016 s. 108). Med hjälp av indelningen i metaspråk 1 och 2 kan jag främst se att informanterna kommenterar såväl enskilda namn som namnbruket mer generellt, vilket i sig inte är förvånande med tanke på intervjuens tema och kontext. Indelningen i metaspråk enligt denna modell kunde utgöra ett användbart instrument för en åsiktsanalys mer generellt om materialet var mindre styrt. Bakom metaspråk 1 ligger estetiska orsaker, i mina exempel namnens semantiska innehåll eller fonetiska form, och bakom metaspråk 2 mer pragmatiska, instrumentella orsaker.

När svenska namn väljs bort till förmån för finska beror det antingen på att svenska namn enligt informanterna har en för positiv (*Havshagen* och *Berghäll*) eller negativ (*Kervo*) klang. Jag ser en viss skillnad i informanternas sätt att förhålla sig till namnen. Medan det verkar vara själva namnet *Kervo* som informanterna tar avstånd från, antagligen på grund av dess fonetiska form (jfr det svenska uttalet /'tjärrvå/, som för tankarna till sumpmarker och kärr; märk också att det finska namnet uttalas /'kerava/), verkar det i fråga om *Havshagen* och *Berghäll* handla om att informanterna tycker att namnen är för vackra i relation till orterna; i fallet *Havshagen* med hänseende till hur orten ser ut, i fallet *Berghäll* med anledning av de personer som bor eller vistas i stadsdelen. Det är inte lätt, och i vardagen inte ens ändamålsenligt, för namnbrukare att skilja mellan åsikterna kring ett

namn och åsikterna kring en ort, vilket i sig inte är överraskande eftersom dessa två ofta utgör en helhet (se Berezkina 2013 s. 144–145). Att de svenska formerna *Havshagen* och *Berghäll* väljs bort beror troligtvis på deras semantiska innehåll, men det informanterna inte kommenterar är att det semantiska innehållet är likadant i de finska motsvarigheterna (jfr exempel (3)). Att de finska namnen *Kerava*, *Merihaka* och *Kallio* prefereras har alltså en bakgrund i olika aspekter av namnens estetik. Det förekommer också att pragmatiska orsaker lyfts fram i samband med att svenska namn väljs bort, som när Nina nämner att hon tenderar att använda namnen *Liisankatu* och *Vironkatu* på finska för att hon upplever att de är kortare och enklare att använda än de svenska motsvarigheterna *Elisabetsgatan* och *Estnäs-gatan*. En del svenska namnbrukare upplever också att de är mer säkra på att andra namnbrukare förstår vilken ort de avser om de väljer att använda ett finskt namn framför ett svenskt (jfr Vidberg 2016).

I de fall där finska namn väljs bort är det främst pragmatiska orsaker som ligger bakom. Det upplevs helt enkelt omotiverat att använda (vissa) finska namn i svenskan när det finns etablerade namn på bägge språken. Det här gäller exempelvis för namn som *Hämeentie* (sv. *Tavastvägen*), *Punavuorenkatu* (sv. *Rödbergsgatan*) och *Yrjönkatu* (sv. *Georgsgatan*). Gemensamt för de informanter som nämner dessa exempel är att de bor i närheten av gatorna de nämner. Att de upplever det som märkligt, vilket kommer fram i kommentarer som ”det skulle vara helt konstigt”, att använda de finska formerna för dessa gator hänger möjligtvis ihop med att de kan fler svenska namn i sin närmiljö (jfr t.ex. Slotte 1973 s. 112–115). Samtidigt upplever kanske andra namnbrukare, som bor längre från dessa gator, att just de här namnen är sådana de kan tänka sig att använda på finska. När de nämnda exemplen diskuteras, förekommer inga kommentarer som hänvisar till namnens estetiska form, trots att t.ex. förleden *Yrjö-* i *Yrjönkatu* (sv. *Georgsgatan*) i exempel (6) med sin appellativiska betydelse kunde ge anledning till ett avståndstagande i och med dess semantiska innehåll, vilket det kollektiva skrattet (raderna 6 och 8) kan tolkas som.

Det kan verka anmärkningsvärt att det i intervjuerna överhuvudtaget förs en diskussion om vilka finska namn informanterna väljer bort i svenska kontexter i Helsingfors eftersom alla gatunamn har finska och svenska motsvarigheter och det är neutralt och omarkerat att använda svenska namn i svensk kontext. Därför vill jag påpeka att de sekvenser jag lyfter fram här är metaspråkliga och består av sådana delar av intervjuerna där jag explicit frågat om bruket av finska och svenska namn. Bakgrunden till att jag för in diskussionen på temat är att jag tidigare iakttagit finskt namnbruk i svenska kontexter (se Vidberg 2009). Genom att diskutera fenomenet i intervjuerna har jag kunnat komma åt informanternas rapportering kring det finska bruket

och genom deras uppfattningar av namnen kunnat sätta fingret på hur estetiska och pragmatiska funktioner ligger bakom valet av namn på någotdera språket. Det är vanligare att informanterna rapporterar varför de väljer att använda finska namn i svenskan än varför de väljer bort finska namn i svenska kontexter. Det här förekommer trots allt, vilket gör att det är nödvändigt att lyfta fram den här frågan. I exempel (2) där informanterna tar avstånd från det finska namnet *Suomenlinna* har avståndstagandet samband med informanternas syn på namnets form när namnet lånats från det ena språket till det andra, dvs. att den svenska förleden *Svea-* i det finska namnet fått förleden *Suomen-*.

Samma informanter tar starkt avstånd också från det finska namnet *Fiskari*, en anpassning av den svenska formen *Fiskars* (Paikkala 2007 s. 55) och menar att ”inte en enda finne ens säger *Fiskari*”, liksom från det svenska namnet *Blankisbergsvägen* som de ser som en misslyckad översättning av den finska formen *Kiiltokalliontie* (*kiilto* ’glans’, ’lyster’; *kallio* ’klippa’, ’berg’, ’häll’), trots att *Blankisberget* de facto är ett äldre namn än *Kiiltokallio*.¹⁵ Det informanterna gör, är att de tar avstånd från former som de anser avviker för starkt från den ursprungliga formen (jfr Berezkina 2013 s. 139–140). I det utdrag ur intervjun där bland annat dessa tre namn kommer upp, diskuteras inte bruket av namnen i svenska kontexter, utan fokus ligger på namnformerna i sig. Informanterna tar inte heller ställning till bruket av namnet *Suomenlinna* i en finsk kontext, och det förblir oklart huruvida de ändå vid behov använder namnet i finskan. Det finns samtidigt inget som talar för att de i finska kontexter skulle välja bort det finska namnet till förmån för det svenska namnet.

Den situation jag beskrivit här har sin utgångspunkt i det tvåspråkiga namnlandskapet i Helsingfors och uttryckligen i svenskspråkiga helsingforsares namnbruk. I sitt vardagliga liv stöter namnbrukarna på såväl finska som svenska namn och de använder ibland namn på det ena språket, ibland på det andra. Det här utgångsläget ger de svenska namnbrukarna både möjlighet och orsak att reflektera över namnen i staden på bägge språken. Jag har visat att namnbrukarna ibland av olika orsaker väljer bort ett namn på ett av språken och därmed föredrar ett namn på det andra språket. Andra gånger använder de både finska och svenska namn parallellt så att det är namnen i sig som är i fokus, medan språkvalet är sekundärt. Namnbrukare i ett enspråkigt namnlandskap kan naturligtvis till viss del rapportera liknande upplevelser av namn som dem jag lyft fram och studerat här och det är möjligt att exempelvis finska namnbrukare kan ha invändningar mot namnet

¹⁵ Terrängnamnet *Blankisberget* i Esbo är det ursprungliga namnet medan *Kiiltokallio* är en yngre motsvarighet. Gatunamnsparet *Kiiltokalliontie–Blankisbergsvägen* fastställdes i slutet av 1960-talet (Suviranta 2013).

Yrjönkatu på grund av förledens appellativiska betydelse. Också finskspråkiga namnbrukare i samma namnlandskap stöter naturligtvis på namn på bägge språken till exempel på skyltar när de rör sig i gatuplanet. Jag har dock inga uppgifter om att det skulle förekomma bruk av svenska namn i finskan i liknande funktioner som de jag beskrivit. Det här tyder i sin tur på att svenskan och finskan vad gäller namnbruket har olika status i det tvåspråkiga Helsingfors.

Transkriptionsnyckel

[	samtidigt pågående sekvenser
(...)	utelämnat parti
[[är]]	min egen insättning
Karl-	avbrutet ord eller namn
(.)	kort paus
((skrattande))	skratt o.d.
((ohb))	ohörbart parti

Litteratur

- Aalto, Tiina. 2002. Osoitteena Osmankäämintie: tutkimus eräästä ryhmänimistöstä. *Virittäjä* 106: 208–222.
- Ainiala, Terhi. 2004. Kadunnimet opastajina ja sivistäjinä: kesän 2002 keskustelun tarkastelua. *Virittäjä* 108: 106–115.
- Ainiala, Terhi. 2010. Somalier som namnbrukare i Helsingfors. I: *Namn – en spegel av samhället förr och nu*. Red. av Staffan Nyström. (Språkvårdssamfundets skrifter 41.) Stockholm: Norstedts. S. 36–51.
- Ainiala, Terhi. 2016. Attitudes to Street Names in Helsinki. I: *Names and Naming. People, Places, Perceptions and Power*. Red. av Guy Puzey & Laura Kostanski. Bristol: Multilingual Matters. S. 106–119.
- Ainiala, Terhi & Hanna Lappalainen. 2010. Miten Helsingistä puhutaan? *Virittäjä* 114: 71–107.
- Ainiala, Terhi & Mia Halonen. 2011. Somalialaistaustaiset nuoret nimistönkäyttäjinä Itä-Helsingissä. *Virittäjä* 115: 193–220.
- Berezkina, Maimu. 2013. “Gode” og “dårlige” navn i Oslo: hvilke stedsnavn foretrekker byens innbyggere? I: *Namn i stadsmiljø. Handlingar frå NORNAS 42 symposium i Helsingfors den 10–12 november 2011*. Red. av Leila Mattfolk, Maria Vidberg & Pamela Gustavsson. (NORNA-rapporter 90/Skrifter 7 – Institutet för de inhemska språken.) Helsingfors: Institutet för de inhemska språken & Uppsala: NORNA-förlaget. S. 133–151.
- Cantell, Ilse, Hanna Lehti-Eklund, Leif Nyholm & Jouni Salokivi (red.). 1989. *Helsingforsslang nu. En skolenkät 1988*. (Meddelanden från Institutionen för nordiska

- språk och nordisk litteratur vid Helsingfors universitet B:12.) Helsingfors: Yliopistopaino.
- Eskelinen, Riikka. 2008. Kaupunkinimistön funktiot: tutkimuskenttänä Helsingin Kallio. (Opublicerad licentiatavhandling, Helsingfors universitet.)
- Helleland, Botolv. 2012. Place names and identities. I: *Names and Identities OSLa* volume 4(2), 2012. Red. av Botolv Helleland, Christian-Emil Ore & Solveig Wikstrøm. (Oslo Studies in Language 4(2).) Oslo: Universitetet i Oslo. S. 95–116. Tillgänglig via <https://www.journals.uio.no/index.php/osla/article/view/313/438>.
- Helsingfors gatunamn. 1971. (Helsingfors stads publikationer 24.) Helsingfors: Helsingfors stad.
- Huldén, Lars. 2001. *Finlandssvenska bebyggelsenamn*. (Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland nr 635.) Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta & Mikael Reuter. 2008. *Finlandssvensk ordbok*. Helsingfors: Schildts.
- Johansson, Carina. 2007. *I gatuplanet. Namnbrukarperspektiv på gatunamn i Stockholm*. (Namn och samhälle 20.) Uppsala: Uppsala universitet.
- Koistinen, Ulla. 2008. Kadunnimikyselyn tuloksia. Opublicerad rapport, Esbo stad. Tillgänglig via http://www.espo.fi/fi-FI/Asuminen_ ja_ ymparisto/ Kaavoitus/ Nimisto/ Nimistontutkimus/ Espoon_ kadunnimikysely2007%2823906%29.
- Kostanski, Laura. 2009. 'What's in a name?': *place and toponymic attachment, identity and dependence: a case study of the Grampians (Gariwerd) National Park name restoration process*. University of Ballarat. Tillgänglig via <http://researchonline.ballarat.edu.au:8080/vital/access/HandleResolver/1959.17/46473>.
- Lehikoinen, Jyrki (red.). 1999: *Helsingin kadunnimet/Helsingfors gatunamn 3*. Helsingfors: Helsingfors stads namnkommitté.
- Mantila, Harri. 2012. *Kyrö, Pohjankangas vai Viltti-Hattula? Kansalaisten ehdotuksia uuden kunnan nimeksi*. *Virittäjä* 116: 231–253.
- Paikkala, Sirkka (red.). 2007. *Suomalainen paikannimikirja*. (Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 146.) Helsingfors: Institutet för de inhemska språken & Karttakeskus.
- Pedersen, Aud-Kirsti. 2012. Can Choosing the Form of a Name Be an Act of Identity? I: *Names and Identities* (Oslo Studies in Language 4(2).) Red. av Botolv Helleland, Christian-Emil Ore & Solveig Wikstrøm. Oslo: Universitetet i Oslo. S. 167–182. Tillgänglig via <https://www.journals.uio.no/index.php/osla/article/view/317/442>.
- Päres-Schulman, Leena. 2005. Kilpailu aluekeskuksen nimestä. Miksei *Matinportti* kelvannut uuden alueen etiketiksi Espoossa? I: *Kaupungin nimet: kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöstä*. Red. av Terhi Ainiala. (Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 134.) Helsingfors: Finska litteratursällskapet. S. 202–220.
- Ruusuvuori, Johanna & Liisa Tiittula. 2005. *Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus*. Tammerfors: Vastapaino.
- Slotte, Peter. 1973. Småbönders inlandsby i Österbotten. I: *Synvinklar på ortnamn*. Red. av Kurt Zilliacus. (Meddelanden från Folkkultursarkivet 1, Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland nr 454.) Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland. S. 101–135.
- Statistik om Helsingfors 2014. http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/14_06_13_taskutilasto_14_ru.pdf, hämtat 29.1.2015.

- Tandefelt, Marika. 2003. *Tänk om ... Svenska språknämndens förslag till handlingsprogram för svenskan i Finland*. Helsingfors: Institutet för de inhemska språken.
- Vidberg, Maria. 2009. Finskt inflytande på ortnamnsbruket hos svenskspråkiga namnbrukare i Helsingfors. I: *Namn och kulturella kontakter. Handlingar från NORNA:s 37 symposium i Hapsal den 22–25 maj 2008*. Red. av Leila Mattfolk & Terhi Ainiala. (Forskningscentralen för de inhemska språken/Skrifter 5, NORNA-rapporter 85.) Helsingfors: Institutet för de inhemska språken & Uppsala: NORNA-förlaget. S. 41–62.
- Vidberg, Maria. 2014. Oanpassade lån är också lån. Gatunamn som lånenamn i Helsingfors. *Namn och bygd* 102: 123–147.
- Vidberg, Maria. 2016. Ortnamn i kontakt i Helsingfors. Finska inslag i bruket av gatunamn i svenska kontexter. (Nordica Helsingiensia 45.) Helsingfors: Helsingfors universitet.
- Wibeck, Victoria. 2010. *Fokusgrupper. Om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. Lund: Studentlitteratur.
- Yli-Kojola, Maria. 2005. *Kurvinpussi vai Torikatu? Kouvolalaisten mielipiteitä kadunnimistä*. I: *Kaupungin nimet: kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöistä*. Red. av Terhi Ainiala. (Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 134.) Helsingfors: Finska litteratursällskapet. S. 178–220.

Övriga källor

- Suviranta, Sami. 2013. E-postdiskussion med Sami Suviranta, namnforskare, Esbo stad, 4.11.2013.